

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 22. november 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v., retsplejeloven, straffeloven og lov om folkeskolen

(Forhold for indsatte i kriminalforsorgens institutioner, varetægtssurrogat m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget ser med tilfredshed på forslaget om at begrænse brugen af isolation som disciplinærstraf, kaldet strafcelle, i forhold til 15-17-årige indsatte, som slet ikke bude være i fængsel, men som alligevel af forskellige årsager ender i fængsel som både afsonere og varetægtsarrestanter. Ifølge lovforslaget skal strafcelle for disse unge begrænses til højst 7 dage, og i bemærkningerne forudsættes det, at varigheden af en straffecelleanbringelse i alle almindeligt forekommende tilfælde begrænses til 3 dage. Hvis der er tale om vold mod personalet, skal de unge indsatte dog fortsat kunne straffes med op til 4 ugers strafcelle.

I bemærkningerne til lovforslaget henvises til anbefalinger fra bl.a. Europarådets Torturkomité, som har givet udtryk for bekymring over brugen af isolation som disciplinærstraf, særlig i forhold til unge under 18 år. Enhedslisten finder det både overraskende og skuffende, at lovforslaget kun

delvis imødekommer torturkomiteens anbefalinger. I komiteens 24. generelle rapport fra 2015 har komiteen udtalt, at isolation som disciplinærstraf kun må anvendes i meget korte tidsrum og under ingen omstændigheder i mere end 3 dage. I senere rapporter vedrørende besøg i Frankrig (2015), Tyskland (2015) og Letland (2016) har komiteen skærpet denne holdning ved at udtale støtte til FN's standardminimumsregler vedrørende behandlingen af indsatte (2015) – de såkaldte Mandelaregler – som kræver totalforbud mod isolation af mindreårige.

Enhedslisten finder det højst bemærkelsesværdigt, at den danske regering således handler direkte imod FN's anbefalinger, al den stund Danmark aktivt har støttet og anbefalet Mandelareglerne. Det vil udenrigsministeren kunne bekræfte.

Enhedslisten undrer sig også over, at man ifølge lovforslaget finder det nødvendigt at isolere mindreårige i straffecelle i indtil 4 uger, når der er tale om vold mod personalet. I sådanne alvorlige sager må man gå ud fra, at der indgives politianmeldelse og føres straffesag, og derfor er det svært at se, at der tillige skulle være behov for en disciplinærstraf – ovenikøbet en skærpet disciplinærstraf.

For så vidt angår den del af lovforslaget, der omhandler undervisning af varetægtsarrestanter i den undervisningspligtige alder, oplyses det, at kravet om at tilbyde en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis leveres i folkeskolen, indebærer særlige udfordringer for kriminalforsorgen med hensyn til at planlægge og iværksætte relevante undervisningsforløb for denne gruppe af indsatte. Enhedslisten er betænkelig ved at løse denne udfordring ved at slække på kravene til kriminalforsorgen, således som der synes at lægges op til i bemærkningerne til lovforslaget.

Enhedslisten finder principielt, at ansvaret for undervisning i fængslerne – gældende for både afsonere og vare-

tægtsarrestanter – burde ligge hos det almindelige skolevæsen og dermed høre under undervisningsministerens ressortområde, svarende til ordningen i Norge. En sådan løsning burde i højere grad kunne føre til, at de indsatte kan tilbydes undervisning på et niveau, som står mål med niveauet i skolerne uden for fængslerne.

Enhedslisten finder det også en smule underligt, at det nu er Kriminalforsorgen, der skal være efterretningstjeneste. Det er ikke Kriminalforsorgens opgave, det har vi politiet og PET til, og der vil med dette lovforslag blot blive lagt endnu flere opgaver over på Kriminalforsorgen, som er hårdt presset i forvejen.

Derudover opfatter Enhedslisten generelt dette lovforslag som et udtryk for et meget stort indgreb i retten til både privat- og familieliv. Med lovforslaget kan indsatte og deres pårørende blive overvåget i en helt anden grad, end de kan i dag, hvilket der også bliver udtrykt bekymring for i flere af høringssvarene.

På den baggrund kan Enhedslisten ikke støtte forslaget.

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. oktober 2018 og var til 1. behandling den 25. oktober 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Lise Bech (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V) Mads Fuglede (V) Marcus Knuth (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S)

Lars Aslan Rasmussen (S) Bjarne Laustsen (S) Mogens Jensen (S) nfm. Trine Bramsen (S) Rasmus Prehn (S)

Morten Bødskov (S) Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) René Gade (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV) Lotte Rod (RV)

Karsten Hønge (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 3. oktober 2018 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 7 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		